

July 18, 1980

**Statement of the Conference of Foreign Ministers
between Laos, Cambodia and Vietnam**

Citation:

"Statement of the Conference of Foreign Ministers between Laos, Cambodia and Vietnam", July 18, 1980, Wilson Center Digital Archive, Bộ Ngoại Giao, Phòng Lưu Trữ [Archives Office of the Ministry of Foreign Affairs], Văn kiện cơ bản về đấu tranh ngoại giao của Việt Nam (từ tháng 4-1965 đến tháng 7-1980) [Basic Documents on Vietnam's Diplomatic Struggle (From April 1965 to July 1980)] (Hà Nội, January 1981), 70-76.
<https://digitalarchive.wilsoncenter.org/document/114455>

Summary:

The Foreign Ministers of Laos, Cambodia and Vietnam accused Thailand of deliberately complicating the situation in its border areas with Cambodia and Laos. They criticized Bangkok of joining the US in collaborating with China against the Indochinese peoples and labelled this a grand plan of China aimed at expanding its influence and territory into Southeast Asia. The Ministers called for the negotiation and signing of non-aggression treaties between the Indochinese countries and Thailand as well as the other nations in Southeast Asia, cooperation in the issues of refugees and humanitarian relief, etc. They also warned Thailand against supporting the Pol Pot forces, violating Cambodia's sovereignty, inciting riots in Laos and denounced the Chinese invasion of Vietnam.

Credits:

This document was made possible with support from Henry Luce Foundation

Original Language:

Vietnamese

Contents:

Original Scan

- 70 -

T U Y E N B,Ố
của Hội nghị các Bộ trưởng Ngoại giao
Lào, Cam-pu-chia, Việt Nam
(17 - 18 tháng 7/1980)

Từ sau khi nhân dân Cam-pu-chia đánh đổ chế độ diệt chủng Pôn Pốt - Iêng Xe-ry, giới cầm quyền Thái-lan bề ngoài nói trung lập trong vấn đề Cam-pu-chia, nhưng bên trong ra sức cấu kết với bọn bành trướng Trung quốc và đế quốc Mỹ, để cho tay sai của chúng là bọn Pôn Pốt và các loại Kho-me phản động khéc sử dụng đất Thái-lan làm nơi ẩn náu, luyện tập, trang bị và làm căn cứ xuất phát tiến hành hoạt động phá hoại lật đổ chính quyền Cộng hòa Nhân dân Cam-pu-chia. Giới cầm quyền Thái-lan đã thi hành một chính sách có hệ thống nhằm gây tình hình căng thẳng ở biên giới hai nước, xâm phạm chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của Cam-pu-chia. Hội đồng Nhân dân Cách mạng Cam-pu-chia kiên trì chính sách hòa bình hữu nghị và hợp tác, đã hết sức tự kiềm chế. Nhưng, giới cầm quyền Thái-lan ngày càng lấn tới, can thiệp trắng trợn vào công việc nội bộ của Cam-pu-chia.

Cái gọi là cuộc "thỏa thuận tự nguyện" về một loạt các vụ khiếu khích vũ trang do phía Thái-lan gây ra ở biên giới Thái-lan - Cam-pu-chia từ giữa tháng 6 năm 1980 và chiến dịch vũ cáo Việt Nam xâm lược Thái-lan, việc đưa các nhóm phản và lực lượng tuần tiễu Thái-lan xâm nhập lãnh thổ Lào ngày 14, 15 tháng 6 và việc Thái-lan đơn phương đón các toàn tuyến biên giới với Lào, chứng tỏ một số người trong giới cầm quyền Thái-lan hiện nay đang dẫn sâu thêm một bước vào con đường nguy hiểm theo lý cấu kết với Trung quốc chống nhân dân ba nước Đông Dương, trái với lợi ích chân chính của nhân dân Thái-lan, và lợi ích của hòa bình, ổn định ở khu vực này.

Việc gây nên tình hình căng thẳng ở biên giới Cam-pu-chia - Thái-lan hiện nay là một bộ phận trong toàn bộ mưu thâm độc của giới cầm quyền phản động Trung quốc cấu kết

với Mỹ chống nhân dân ba nước Đông Dương. Chúng đang có ảo tưởng đặt lớn vào mùa này, thông của Thái-lan đẩy bọn tàn quân Pôn Pốt và các loại kho-mơ phản động khác chống cách mạng Cam-pu-chia bằng mọi chuyển tình hình có lợi cho chúng, cố giữ ghế cho bọn Pôn Pốt ở liên hợp quốc, gây chống đối giữa các nước ASEAN với các nước Đông Dương, phá hoại hòa bình, ổn định ở Đông Nam Á. Chúng tăng cường các hoạt động khiêu khích vũ trang, xâm phạm chủ quyền lãnh thổ Việt Nam cả trên đất liền, trên không, trên biển, trì hoãn vòng 3 cuộc đàm phán Việt - Trung, xúc tiến âm mưu gây bạo loạn chống Việt Nam từ bên trong. Chúng tăng cường uy hiếp đe dọa Lào, âm mưu gây bạo loạn ở Lào.

Cũng như trước đây bọn thực dân và đế quốc Mỹ mượn có chống xâm lược để tiến hành chiến tranh chống lại nhân dân ba nước Đông Dương, bọn phản động Bắc Kinh cấu kết với đế quốc Mỹ dưới chiêu bài bảo vệ an ninh của Thái-lan đang lon tiêng vu cáo "Việt Nam xâm lược Thái-lan", thực chất là nhằm che đậy âm mưu đẩy tội ác do của chúng. Chính sách ngoại giao của Trung Quốc là đẩy vấn đề giữa ba nước Cam-pu-chia, Lào, Việt Nam với Trung Quốc thành vấn đề giữa ba nước Cam-pu-chia, Lào, Việt Nam với Thái-lan, đẩy các nước ASEAN đối địch với các nước Đông Dương để làm cho ba nước Đông Dương suy yếu và các nước ASEAN mất ổn định, tạo thuận lợi cho Bắc Kinh thực hiện mưu đồ bình thường, bá quyền ở Đông Nam Á, đe dọa hòa bình và an ninh ở châu Á và trên thế giới.

Những mưu toan của chúng đã bị thất bại một bước vì nhất định sẽ bị thất bại hoàn toàn. Tình hình Cam-pu-chia là không thể đảo ngược. Hội đồng Nhân dân Cách mạng Cam-pu-chia, người đại diện chính thức và hợp pháp duy nhất của nhân dân Cam-pu-chia, người quản lý toàn bộ công việc đất nước, đã được nhiều nước và phong trào yêu nước trên thế giới công nhận. Việc nước Cộng hòa Ấn-độ, một nước lớn ở châu Á, có vai trò quan trọng trong Phong trào các nước không liên kết và trên thế giới, vừa chính thức công nhận Hội đồng Nhân dân Cách mạng Cam-pu-chia là một sự ủng hộ quý báu đối với cuộc đấu tranh của nhân dân Cam-pu-chia vì các nước Đông Dương và là một đóng góp tích cực vào việc duy trì hòa bình và ổn

- 72 -

định ở Đông Nam Á. Tình còn kết chiến đấu giữa nhân dân ba nước Đông Dương, được sự ủng hộ mạnh mẽ của Liên Xô, các nước xã hội chủ nghĩa anh em, các nước bạn bè và nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới, ngày càng củng cố vững chắc. Nhân dân ba nước Đông Dương đã từng trải qua những thử thách quyết liệt nhất, nhất định sẽ vượt qua mọi khó khăn gian khổ, bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và công cuộc xây dựng hòa bình của mỗi nước.

Sự phát triển của tình hình khu vực càng khẳng định sự hiểu biết và tôn trọng những lợi ích chính đáng của nhau và nguyên tắc cùng tồn tại hòa bình giữa các nước Đông Dương và các nước ASEAN là nhân tố hết sức quan trọng bảo đảm hòa bình ổn định ở Đông Nam Á. Với tinh thần ấy, Lào, Cam-pu-chia, Việt Nam khẳng định lại lòng mong muốn xây dựng quan hệ hữu nghị và hợp tác lâu dài với các nước Đông Nam châu Á, trên các nguyên tắc tôn trọng độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và chế độ chính trị của nhau, không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau, giải quyết tranh chấp bằng thương lượng hòa bình.

1) Lào, Cam-pu-chia, Việt Nam nhắc lại các đề nghị cơ bản của mình được nêu trong Thông cáo chung của Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao Cam-pu-chia, Lào và Việt Nam họp tại Phnôm Pênh ngày 5-1-1980, hội nghị đề nghị :

a/ Ký hiệp ước tay đôi hoặc nhiều bên giữa Lào, Cam-pu-chia, Việt Nam với Thái-lan cam kết không xâm lược lẫn nhau, không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau, không để nước khác dùng lãnh thổ của mình làm căn cứ chống lại nước kia.

b/ Ký hiệp ước tay đôi không xâm lược lẫn nhau, cùng tồn tại hòa bình giữa Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Cộng hòa Nhân dân Cam-pu-chia, Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam với các nước Đông Nam Á khác.

c/ Các nước Đông Dương sẵn sàng cùng các nước trong khu vực thảo luận về việc thành lập một khu vực Đông Nam Á hòa bình, ổn định và cùng nhau giải quyết hòa bình các vấn đề tranh chấp ở biên Đông.

- 73 -

2) Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam khẳng định nhân dân Cam-pu-chia kiên quyết tiêu diệt hoàn toàn bọn Pôn Pốt và bọn Khor-me phản động khác là thuộc chủ quyền của Cam-pu-chia. Cộng hòa Nhân dân Cam-pu-chia tôn trọng chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ của Thái Lan, nhưng điều đó không có nghĩa là nhà cầm quyền Thái Lan được phép tự cho mình quyền can thiệp vào công việc nội bộ Cam-pu-chia, xâm phạm chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của Cam-pu-chia mà không bị đánh trả một cách kiên quyết. Nhân dân Lào và nhân dân Việt Nam hoàn toàn ủng hộ quyền tự vệ thiêng liêng đó của nhân dân Cam-pu-chia.

Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam hoàn toàn ủng hộ đề nghị 4 điểm sau đây của Cộng hòa Nhân dân Cam-pu-chia nhằm làm giảm tình hình căng thẳng, tiến tới xây dựng biên giới Cam-pu-chia - Thái Lan thành một biên giới hòa bình, hữu nghị :

a/ Cam-pu-chia và Thái Lan cam kết duy trì hòa bình, ổn định ở vùng biên giới, không dùng các khu vực biên giới, làm bàn đạp xâm phạm chủ quyền của nhau.

Lập khu phi quân sự ở vùng biên giới giữa hai nước, lập Ủy ban hỗn hợp hai bên để thi hành các hiệp định bảo đảm hòa bình, ổn định ở biên giới mới và thỏa thuận về một hình thức kiểm soát quốc tế.

b/ Cam-pu-chia và Thái Lan hợp tác với nhau và với các tổ chức quốc tế để giải quyết tốt vấn đề người tị nạn nhằm đỡ gánh nặng cho Thái Lan và góp phần bảo đảm hòa bình, ổn định ở vùng biên giới hai nước. Tạo mọi điều kiện thuận lợi để cho những người Cam-pu-chia tị nạn ở Thái Lan được cư trú ở các nước khác theo nguyện vọng của họ. Đem phần để giải quyết vấn đề hồi hương những người Cam-pu-chia tị nạn ở Thái Lan. Các trại tị nạn phải ở xa biên giới để tránh gây xung đột ở biên giới.

Theo đúng luật pháp quốc tế về quy chế trung lập, những người Khor-me vũ trang thuộc bọn Pôn Pốt và các lực lượng

- 74 -

phần đông khác chạy sang đất Thái-lan phải bị tước vũ khí, tập trung vào các trại riêng xa nơi chiến sự. Không được coi là người tị nạn và không được trợ về chống lại nhân dân Cam-pu-chia.

c/ Hội đồng Nhân dân Cách mạng Cam-pu-chia sẵn sàng thảo luận với các tổ chức nhân đạo quốc tế để thực hiện việc cứu trợ cho Cam-pu-chia một cách có hiệu quả nhất trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền của Cam-pu-chia.

- Không được dùng viện trợ nhân đạo để lôi kéo người Cam-pu-chia ra khỏi đất nước mình thành người tị nạn và làm cho vùng biên giới không có hòa bình, ổn định. Không được dùng viện trợ nhân đạo để nuôi dưỡng những người Khơ-me vũ trang thuộc bọn Pôn Pốt và các lực lượng phản động khác chạy sang đất Thái-lan.

- Viện trợ cho nhân dân Cam-pu-chia trong nước Cam-pu-chia phải được tiến hành trên đất Cam-pu-chia và không được tiến hành trên đất Thái-lan.

- Việc chuyển chở viện trợ đến Cam-pu-chia cần có sự thỏa thuận giữa các tổ chức quốc tế và chính quyền Cam-pu-chia.

d/ Để giải quyết các vấn đề liên quan giữa Cam-pu-chia và Thái-lan, có thể đàm phán trực tiếp giữa chính phủ hoặc giữa các tổ chức không chính phủ của Cam-pu-chia và Thái-lan, có thể đàm phán gián tiếp thông qua một nước đại diện cho Cam-pu-chia với một nước đại diện cho Thái-lan hoặc một hình thức trung gian mà hai bên thỏa thuận.

Các hiệp định và những thỏa thuận đạt được giữa các bên về những vấn đề trên đây có thể đưa ra xác nhận và bảo đảm thực hiện ở một hội nghị quốc tế hoặc một hình thức bảo đảm quốc tế được thỏa thuận.

3) Các Bộ trưởng Ngoại giao Lào, Cam-pu-chia, Việt Nam nghiên cứu khắc lên án việc chính quyền Thái-lan để cho các nhóm phi và lực lượng tuần tiễu Thái-lan tràn trôn xâm nhập lãnh thổ Lào gây bạo loạn, đe dọa phương đông của toàn tuyến biên giới Thái-lan - Lào làm cho quan hệ hai nước

trở nên căng thẳng, vi phạm nghiêm trọng những điều thỏa thuận ghi trong các bản Tuyên bố chung Lào - Thái-lan tháng 1 và tháng 4 năm 1979. Hành động này nằm trong âm mưu chung của bọn phản động cầm quyền Bắc kinh cấu kết với đế quốc Mỹ chống ba nước Đông Dương. Việc Thái-lan theo đuổi chính sách thù địch phá hoại quan hệ Lào - Thái hoàn toàn đi ngược lại nguyện vọng và lợi ích của nhân dân hai nước, có hại cho hòa bình và ổn định ở Đông-Ban châu Á. Họ phải chịu hoàn toàn trách nhiệm về tình hình xấu đi trong quan hệ Thái - Lào.

Cộng hòa nhân dân Cam-pu-chia và Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam hoàn toàn ủng hộ nhân dân Lào anh em quyết tâm bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của mình, hoàn toàn ủng hộ chính sách đối ngoại đúng đắn và thái độ thiện chí trước sau như một của Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, kiên trì phát triển quan hệ láng giềng tốt với Thái-lan, nghiêm chỉnh thực hiện các cam kết đã nêu trong các Tuyên bố Lào - Thái, kiên quyết đòi chính quyền Thái-lan chấm dứt những hành động thù địch chống nhân dân Lào, nghiêm chỉnh thi hành những điều đã thỏa thuận bao gồm cả các vấn đề liên quan đến biên giới hai nước, nhằm bình thường hóa quan hệ giữa Lào và Thái-lan.

4) Các Bộ trưởng Ngoại giao Việt Nam, Cam-pu-chia, Lào kịch liệt lên án giới cầm quyền phản động Bắc kinh đang đẩy mạnh những hoạt động chống Việt Nam, tăng cường các cuộc khiêu khích vũ trang xâm phạm chủ quyền lãnh thổ Việt Nam trên đất liền, trên không, trên biển, đe dọa xâm lược và âm mưu gây bạo loạn chống Việt Nam từ bên trong, đồng thời ngoan cố đơn phương trì hoãn vòng 3 cuộc đàm phán Việt Nam - Trung Quốc.

Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào và Cộng hòa nhân dân Cam-pu-chia hoàn toàn ủng hộ cuộc đấu tranh chính nghĩa và tất thắng của nhân dân Việt Nam anh em nhằm quyết bảo vệ độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của mình, ủng hộ lập trường đúng đắn và thái độ thiện chí của Chính phủ Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam, nghiêm quyết bình thường hóa những

- 76 -

vấn đề trong quan hệ giữa Việt Nam và Trung Quốc, phù hợp với nguyện vọng và lợi ích của nhân dân hai nước, góp phần bảo vệ hòa bình và ổn định ở châu Á và thế giới đòi nhà cầm quyền Trung Quốc phải chấm dứt ngay mọi âm mưu và hành động thù địch chống Việt Nam và sớm hợp vòng ở cuộc đàm phán Việt Nam - Trung Quốc như Việt Nam đã nhiều lần đề nghị.

Tuyên bố này khẳng định một lần nữa lập trường đúng đắn của Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Cộng hòa Nhân dân Campuchia, Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam kiên quyết bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của mỗi nước và lòng mong muốn góp phần vào việc giữ gìn hòa bình ổn định ở Đông Nam châu Á và trên thế giới. Ba nước tin tưởng vững chắc rằng lập trường đó - cũng như trước đây - sẽ được sự hiểu biết, đồng tình và ủng hộ mạnh mẽ của nhân dân thế giới.

Viêng Chăn, ngày 18 tháng 7 năm 1980